

Mot en sundare idrott

Jag vill dela några tankar, som växte fram under skidjuniorernas inofficiella FM i Simpele. Den dopingskandal, som drabbat den finländska skidåkningen, konkretiserades där i att Sivertrissans utsedda värd, hemmasonen Harri Kirvesniemi, inte kunde fungera i sin uppgift utan fick finna sig i att spela en undanskymd roll som vilken annan förälder som helst. På ort och ställe påmindes man om det felaktiga som skett, men också hur brott mot reglerna hårt drabbar den enskilde idrottaren. Man kunde inte undgå att liksom många andra fundera över frågeställningen hur idrotten i framtiden kan utvecklas åt rätt håll.

Jag tror att den värdegrund, som behövs, finns närmare än vi tror. Jag tänker på katekesens budord. Dessa finns inte till, om någon nu skulle tro det, för att göra livet surt för oss, utan för att skydda och bevara livet. En koppling mellan dem och idrotten kan ge intressanta och viktiga riktlinjer när det gäller att leva ut en sund och livsbejakande idrott. Jag vill därför göra ett försök att konkretisera budorden med avseende på idrotten. Jag följer den indelning av buden som finns i 2 Mose 20; en indelning som skiljer sig från den traditionella däri att bildförbudet finns med och ”vårt” nionde och tionde bud utgör ett enda bud.

1. Håll livsprioriteringen klar. Idrotten är en god tjänare men en dålig herre. Endast en är Herren, din Skapare, Frälsare och Gud.
2. Låt ingen människa bli en avgud, en idol i ditt liv.¹ Idoler binder i ett färdigt mönster, goda förebilder däremot visar riktningen. Idoldyrkan fördunklar det egna tänkandet, goda förebilder befrämjar det egna ansvarstagandet. En idol kan man dyrka en dag och förkasta en annan, förebilder uppskattar man, men man ger sig själv också rätt att ta vara på det som är bra och att ta avstånd från det som är sämre.
3. Bevara framförallt en fin bild av Gud i ditt hjärta. Det du har i ditt inre präglar också det du säger, gör, strävar efter och de medel du använder för att uppnå dina livsmål.
4. Sök en riktig balans mellan ansträngning och vila. Din kropp, ditt psyke och din ande behöver något att leva av för att du sedan skall kunna ”ge järnet”.
5. Håll människorelationer i skick. Livet är ytterst relation med andra, inte pengar och medaljer.
6. Förstör inte ditt liv genom att använda medel som kanske fort ger resultat, men förr eller senare skadar din hälsa. ”Vad hjälper det en människa att hon vinner hela världen men förlorar sin själ.”²
7. Var inte otrogen genom att sätta idrotten framom din make/maka. Det är honom/henne du lovat att älska i nöd och lust.
8. Stjäl inte andras medaljer och placeringar. Du själv och dina medtävlare är värda ett rent spel på alla plan.

¹ Ordet idol kommer från det grekiska ordet för avgud.

² Jesus citerad i Markusevangeliet 8:36

9. Anklaga inte dina medtävlare för fusk och vittna inte falskt om dina egna sätt att nå framgång. Livet står på spel när det gäller en medmänniskas heder och goda rykte.

10. Låt dig inte styras av ha-begäret för att nå ännu mera framgång. Idrotten är värd mer än så i ditt liv. Låt den få vara ett sunt sätt att leva och att förvalta livets gåva.

Man kan inte undgå att tänka att om de tio buden skulle ha varit riktgivande för vårt lands elit och dess tränare skulle vi inte ha den dopinghärva vi nu har. Å andra sidan visar buden oss att vi alla på någon punkt har varit dopade. Buden har två uppgifter: De visar oss vad som är livsbejakande och livsskyddande, men de fungerar också som en livsspegel där vi ser smutsen; en dopingkontroll där vi alla fastnar fast. Ur det perspektivet har vi all orsak att lyfta fram förlåtelsens och de nya möjligheter som den ger. Samtidigt som vi sörjer över det felaktiga som skett, har vi ingen orsak att ta till stora ord. Alla behöver vi nåd och förlåtelse, som ytterst grundar sig på att En har genomgått livet utan att ha fallit för frestelsen att dopa sig.

Samtidigt innebär förlåtelsen alltid också en uppgörelse med det som har varit och en vilja att skapa nya vägar.

När det nu gäller för staten och skidförbundet att få skidan vänd åt rätt håll igen och att få förtroendet för elitidrotten återupprättad vore en naturlig och konkret åtgärd att förbinda framtida ekonomiska stödpaket och stipendier med en klausul som innebär att pengar bör betalas tillbaka om doping framkommit.

Må för oss alla gälla – en sund själ i en sund kropp.